

НАЦІЯ

Здобудеш Українську Державу,
або згинеш у боротьбі за Неї

Декалог українського націоналіста

13 січня 2004
№ 1(12)

ЧАСОПИС КОНГРЕСУ
УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@mail333.com

2004 - РІК СТЕПАНА БАНДЕРИ

1 січня виповнилось 95 років з дня народження Провідника Нації Степана Бандери. До ювілейної дати Велета українського духу партійні організації Конгресу Українських Націоналістів провели урочисті збори та вечори пам'яті в Києві, Севастополі, в обласних центрах та багатьох містечках і селах України.

*Дорогі друзі! Вітаємо Вас зі святами
Святого Василя та Водохреща!*

...А що третій празник принесе нам долю,
Принесе нам долю - Україні волю.
Радуйся! Ой, радуйся, земле,
Син Божий народився!

ТЕЛЕГРАМА

*Президенту Грузії
Михайлу Саакашвілі*

**Високодостойний пане
Михайле Саакашвілі!**

Конгрес Українських Націоналістів вітає Вас і весь грузинський народ з переконливою перемогою на президентських виборах 4 січня 2004 року.

Грузинський народ, обравши Вас своїм Президентом, зробив тріумфальний крок до побудови могутньої національно-демократичної держави, яка стане запорукою його добробуту та розквіту.

Ваша перемога – це важлива сходинка до нашої перемоги і приклад для українського народу, який у жовтні цього року обиратиме Президентом України Віктора Ющенка.

Зичимо грузинському народу і Вам особисто нових успіхів і вагомих звершень.

Олексій Івченко,
голова Конгресу
Українських Націоналістів,
нардний депутат України

ЗНАННЯ – НІЩО, ГРОШІ – СИЛА?

„Школа як осередок просвітництва і культури в селі стає все тихішою і тихішою... будень робить із учительства тихих „відбувальщиків, - ентузіастів не виживають”. Це слова із вашої рубрики „Свого не цурайтесь”. Я, на превеликий жаль, не можу цього заперечити, хоча, заходячи до класу, усі проблеми, не пов'язані з уроком, намагаюсь залишити за його дверима. Минула епоха романтизму в історії нашої незалежності, а в епоху прагматизму і практицизму учитель – беззбройний. Чи може бути інакше, коли директор школи ставить колективу умову: зарплату видають лише тоді, коли кожен учитель передплатить конкретні газети, не фахові, звісно, а ті, засновниками яких є місцева влада. Що залишається учителю? Лиш гірко зітхнути – учительська зарплата сама по собі є приниженням, а як згадати невідплачені кошти за комунальні послуги, мізерні „оздоровчі” (також невідплачені)... А на репліку: „Яку ж особистість виховує учитель, якому на кожному кроці дово-

дять, що сам він - бидло?” заступник директора відповідає, що „особистістю у наш час бути неможливо”.

Це не художній образ, не узагальнення, а події, що відбулися 28 листопада – напередодні 12-ї річниці референдуму! Мені щиро шкода директора школи – як же його, бідного, мали налякати на нараді у райво, якщо він зважився на такий крок у районній школі, де вчителі знаходять час читати газети та щиро вірити в можливість демократії у незалежній Україні, в право вільно вибирати ті газети для передплати.

А може, то був і не переляк, а таке собі тихе саботування директора-комуніста, щоб росла зневіра до нашої держави, щоб учительство ставало усе слухнянішим, а учні щоб переконувались: знання – ніщо, гроші – сила?.. Шкода і боляче, адже я віддала школі й Україні все своє життя.

Любов Горішна,
учитель-методист Любешівської ЗОШ І-ІІІ ступенів,
Волинська обл.

“РЕФОРМА” ПОЧАЛАСЯ. ГОЛОВНІ БОЇ - ПОПЕРЕДУ

24 грудня, напередодні Нового року і Різдва Христового, олігархічно-комуністична більшість Верховної Ради України після запеклої (часом і фізичної) боротьби з опозицією проголосувала за конституційну реформу. За словами голови Верховної Ради Володимира Литвина, 276 депутатів підтримали законопроект № 4105 про зміни до Конституції, які включають розширення прав парламенту щодо формування уряду і контролю за його діяльністю, посилення повноважень уряду і його глави, конкретизацію випадків, у яких президент має можливість розпуску Верховної Ради, а також передачу з 2006 року права обрання президента народним депутатам України. Отже, політична реформа начебто почалася. Принаймні, про це вдень і вночі торочать контрольовані владою мас-медіа. Та чи справді йдеться про реформу і яким є її реальний зміст? Спробуймо подивитися на ситуацію об'єктивно.

І перше, що впадає в очі, – це проблемність самого факту голосування. „Ніякого голосування щодо політичної реформи не було, - стверджує між тим член Лічильної комісії Верховної Ради України, академік Костянтин Ситник. - Не було ані правових підстав для такого голосування, ані самого голосування з дотриманням елементів процедури”. І додає, що на момент голосування депутати-члени Лічильної комісії, крім її голови Валерія Мішури, взагалі перебували на нараді за межами сесійної зали. Натомість сам Мішура стверджує, що голосування таки відбулося, а підрахунок голосів проводився на основі списків, поданих головами фракцій. Тим часом, згідно із статтею 84-ю чинної Конституції, „голосування на засіданнях Верховної Ради України здійснюється народним депутатом України особисто”.

Відкрито передплату на часопис “НАЦІЯ і ДЕРЖАВА” ➤

Шеф-редактор
Олексій Івченко

Видавець
Конгрес
Українських
Націоналістів

Засновник
Степан Брацюнь

Редакційна колегія
Іван Белебеа
Іван Головацький
Ігор Лосєв
Анатолій Погрібний
Степан Семенюк

Реєстраційне
свідцтво:
Серія **КВ** № **7970**
видане Державним
комітетом інформаційної
політики, телебачення та
радіомовлення України
08.10.2003р.

Наша адреса: **01001**
вул. Хрещатик, 21,
пом. 111, м. Київ
тел./факс (044)229-78-08
e-mail:
nacija@mail333.com

Передплатний індекс:
09715
Банківські реквізити:
СПД Брацюнь Степан
Іванович,
р/р №26001016925980
в банку
"Фінанси і кредит", ТОВ
м. Київ МФО 300131
ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано
і зверстано у комп'ютерно-
видавничому центрі
Конгресу Українських
Націоналістів.
Газету видрукувано
у ВАР "Видавництво
"Київська правда"
Замовлення № 631
Наклад 60000 примірників

Реклама приймається
тільки від національного
товаровиробника.
За достовірність
реклами редакція
відповідальності не несе

Відповідальність за
достовірність фактів несе
автор. Редакція не завжди
поділяє точку зору автора.

Редакція залишає за собою
право редагувати і
скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і
не повертаються.

Листування лише на
сторінках газети

Головний
редактор
Микола Гук

УКРАЇНЦІ ВИБЕРУТЬ ЧЕРЕМШИНУ?

Що робити народові, коли його президент свідомо, демонстративно, не соромлячись, заради збереження влади та капіталів зраджує країну, торгує її суверенітетом, розраховується територіями? Як українцям жити в державі, де влада не тільки не українська, а часто-густо відверто антиукраїнська? Як бути військовослужбовцям Збройних сил, що мають такого Верховного Головнокомандувача?

Сьогодні Кучма віддав Азовське море і Керченську протоку Росії. Водночас народних депутатів і громадськість відволікали галасом навколо так званої політичної реформи, використовуючи протистояння у Верховній Раді як прикриття для блискавичної передачі акваторії Азова і стратегічного Керченського каналу Путіну. Що Кучма віддасть завтра всупереч Конституції України, яка трактує територіальну цілісність нашої держави як найвищу цінність і вимагає від президента боронити її всіма засобами? Що на черзі: Севастополь, Крим, Маріуполь, Бердянськ, Сумщина? З якими землями залишиться Україна у 2004 році? І чи вдасться нам зберегти те, що ще становить наш суверенітет, оскільки нищівна, руйнівна робота щодо

так званого ЄЕПу триває: Азаров не втомлюється їздити до Москви та від імені України щось підписувати, підписувати, підписувати... Пастка вже готова.

Отже, йдеться про перегони: хто раніше – народ скине цю промосковську владу, чи ця чужа влада віддасть Україну Кремлю.

Ми часто апелюємо до цієї влади, вимагаючи, щоби вона захищала національні інтереси України, боролася проти антидержавних сил, забуваючи прикрі істину: саме ця влада є антидержавною силою №1. Вона не реагує і не може реагувати на наші апеляції, бо має чіткі накази з Москви. Кучма, Медведчук, Янукович, Азаров змагаються між собою за право вважатися найвідданішим „другом” Росії в Україні. То чи є сенс й надалі умовляти цю промосковську верхівку бути українськими патріотами, захищати національні інтереси України, не зраджувати державу? Вони нас не чують. Ця публіка зважає лише на силу, на конкретні, добре організовані дії. Якщо нинішня влада, встановивши свій контроль над усіма важелями управління країни, служить не українському народові, а іноземній державі, народкові нічого не залишається, як створити

державу всередині держави. Витворити так звані структури президентства і уряду. Під час знаменної акції протесту „Україна без Кучми!” люди питали: „Добре, без Кучми, а з ким?” Сьогодні треба чітко пояснити громадянам України: з ким. Хто вже зараз готовий очолити уряд, міністерства і відомства, хто вже нині опрацює нові схеми керівництва державою, народним господарством, збройними силами, правоохоронними органами, зовнішньою політикою, освітою, соціальним забезпеченням, охороною здоров'я, фінансами, податковою службою тощо. Необхідно показати масам, що у випадку неминучого краху нинішнього режиму, влада не впаде у прірву, а потрапить до надійних рук відповідальних і патріотичних діячів. Люди мають знати, що крах кучмізму не означатиме хаосу, анархії та безладдя, як залякують у своїх „темниках” спритні професійні брехуни з вулиці Банкової.

Нарешті, трохи про приємне. Наближається 30-та річниця так званої „революції гвоздик” у Португалії. Тоді, в середині 70-х років минулого століття в національному ефірі пролунала пісня „Грандула, віла морена” – „Гран-

НОТАТКИ ПОЛІТОЛОГА

дула – засмагле містечко”. То був сигнал. Під звуки цієї пісні молоді офіцери португальської армії відчинили ворота казарм, танки і бронетранспортери вирушили до президентського палацу і скинули осоружного диктатора Кастанью. Народ кидав своїм військовикам, цій справжній совісті нації, букети гвоздик, а вони встромляли їх в автомати, кулети, гармати.

Тепер Португалія, за Кастанью відстала й напівфашистська, є заможною й демократичною країною, де майже 500 тисяч українців, „завдяки” Кучмі, змушені заробляти собі на життя.

Коли в листопаді 2003 грузини відмовились від послуг Шеварднадзе, їхнє повстання здобуло назву „революція троянд”.

Цікаво, яку квітку і яку мелодію виберуть українці?

PS. На виборах президента Грузії впевнено переміг лідер національно-патріотичних сил Михайло Саакашвілі. За нього проголосував навіть скинутий Едуард Шеварднадзе, чим засвідчив своєї приналежності до грузинської нації, бо національні інтереси мають бути на першому місці, а особисті амбіції – на другому.

Перемога грузинських патріотів – добрий приклад для нас, українців.

Мирослав Плай

СВОЄ ДІЛИМО З ЧУЖИНЦЯМИ

Наш істеблшмент здивував світ несусвітнім визначенням правового статусу Азовського моря та Керченської протоки, декларативно спалюючи „добру морську практику”.

Згідно з нашими національними законами та міжнародними угодами, ратифікованими Україною, наш уряд повинен здійснювати контроль над внутрішніми та територіальними водами України, водами портів, які також є внутрішніми.

Що ж сталося? А сталося те, що Кучма та Путін підписали документ, за яким оголосили Азовське море „спільним морським простором”, „внутрішніми водами України та Росії”. Тобто, тут посадовці наплювали на міжнародне морське право. З Керченською протокою ще гірше. Там узагалі міжнародну морську протоку оголошено „внутрішньою”, безкоштовний фарватер №52 (російська сторона ним ходить) ототожнили з платним фарватером №51 (прохід та води керченського порту). Лікнеп полягає в

тому, щоби співвітчизники чітко уявляли різницю між „історичними водами” однієї держави, „спільними” водами обох держав та „внутрішніми водами України”, „внутрішніми” водами Росії та „спільними внутрішніми водами”. Останній термін вигадали президенти Росії та України, чим внесли неабиякі „набутки” у довід та практику міжнародного морського права.

Азовське море лінією державного кордону Росії та України на воді розділено на „внутрішні води” Росії та України. Це далеко не одне й те саме, що „спільні внутрішні води”, як говорять договір, підписаний президентами у Керчі.

Договір, наприклад, дозволяє Росії пропускати чи не пропускати військові кораблі інших країн в українські внутрішні води, а це цілковита прерогатива суверенного українського уряду. Це порушує фундаментальні принципи угод з морського права. Так само цей договір дозволяє російським військовим кораблям вільно хо-

дити українськими внутрішніми

водами, адже вони „спільні”.

До такого маразму можна було дійти лише у п'яному чаді. У мене велика підозра, що Кучма підписував договір по Азовському морю та Керченській протоці саме з „будуна”. Інакше як можна розцінити його заяву про „абсурд, коли в Керченській протоці українська сторона має свою лінію проходу, а російська - свою”.

Кучма не розуміє та досі ніяк не втямив, що російська лінія проходу (фарватер №52) – це російські територіальні води, а українська (фарватер №51) - українські територіальні та внутрішні води (канал керченського порту). Тут ділити щось ніхто не має права, бо це власність кожної з держав, недоторканна територія та акваторія.

Кожна країна, залежно від її національних інтересів, може дозволити чи заборонити прохід військовим кораблям інших країн. Прохід цивільних суден регулюється через цю міжнародну

протоку Конвенцією ООН 1982 року, яку ратифіковано Україною та Росією. Така правда.

Уряди, президенти обох країн повинні сприяти поліпшенню в світі міжнародного морського права, а вони, навпаки, ігнорують та чинять прецеденти.

Й без того там багато проблем. Наприклад, як визначити статус судна-корабля, який отримав від уряду право на виконання тих чи інших державних функцій, служби? Де, коли і як цей корабель чи судно треба вважати військовим, урядово-службовим, а де цивільним? Таке судно є проблемним, а новостворені умови Азовського та Керченського морського прецеденту й взагалі унеможливають роботу та службу тисяч структур.

Ми, українці, любимо своє ділити з чужинцями. Однак останні не віддають нам у „спільне користування” нічого. А непогано було б взяти нам у спільне користування Москву як „порт п'яти морів” або канал Волгодон для проходу у Каспій, чи побудований українцями Біломорканал. А слабо Кучмі взяти?

Микола Харків

“РЕФОРМА” ПОЧАЛАСЯ. ГОЛОВНІ БОЇ - ПОПЕРЕДУ

Цей момент провадні мас-медія чомусь оминули.

Видається, боротьба навколо конституційної реформи навряд чи була б такою запеклою, якби не її положення щодо обмеження повноважень Президента України і перенесення виборів глави держави до зали Верховної Ради. Адже неозброєним оком видно, що вся суть політичної реформи полягає в тому, щоб не допустити шляхом загальних виборів зміни чинного зараз режиму і приходу до влади національно-демократичних сил. Вочевидь, йдеться про „тихий” державний переворот. А член фракції партії об'єднаних соціал-демократів Петро Писар-

чук вважає, що ніяких екстремальних ситуацій у політичному житті України немає і бути не може: „Нічого страшного в Україні не відбулося, в тому числі й у Верховній Раді. Було три законопроекти, різні були дискусії, всі вони пройшли апробацію у Конституційному Суді, повернулися у Верховну Раду, яка вибрала із трьох – один, проголосувала і, як сказав пан Степан, направила його знову до Конституційного Суду. На наступній сесії законопроект повернеться у Верховну Раду. Тоді треба буде, щоб він набрав конституційну більшість... Я абсолютно не розумію збурення суспільства.”

У лідера блоку “Наша Україна” Віктора Ющенка

позиція прямо протилежна. Спроби опозиції зірвати голосування за проект конституційної реформи і сам спротив цієї реформи він у прямому ефірі Радіо “Свобода” мотивував так: “Чому такий базар відбувається сьогодні у ВР? Тому що 276 депутатів (я не можу сказати, що це справді народні депутати) зробили першу спробу забрати у 36 мільйонів громадян пряме виборче право. Скажіть, будь-ласка, як поводити себе, коли політичні механізми вичерпано? Коли дипломатичні механізми вичерпано? Як би повів себе на моєму місці будь-хто із 36 мільйонів, якщо би 276 людей вважали, що вони можуть порушувати Конституцію, нехтувати нею і забирати у мене право, що є фундаментальним для української Конституції”.

Деякі опозиційні полі-

тики оцінюють ситуацію ще рішучіше. На думку лідера УРП “Собор” народного депутата Анатолія Матвієнка, головна проблема навіть не у різних механізмах обрання президента, а в тому, що пропонувані конституційні зміни настільки недоладні, що їхня реалізація призведе до фактичного паралічу системи влади.

Але учасники більшості та представники уряду налаштовані інакше. Вони святкують перемогу і витворюють небачені у світовій практиці політичні конфігурації. Приміром, 25 грудня було підписано угоду про коаліцію між парламентською коаліцією та коаліційним урядом. Згідно з цією угодою законодавча та виконавча влада перебуватимуться дуже правильними речами. Хоча виникає запитання, чому у новому році істотно підвищені зарплати не вчителям і лікарям, а міліціонерам та

працівникам СБУ? Чому бюджетне фінансування української культури на наступний рік скорочене навіть у порівнянні з кучмизми видатками 2003 року?

Тим часом, за даними різних соціологічних центрів, від 83% до 87% опитаних виступають за прямі вибори президента; щодо оцінки чинної влади, то понад половину опитаних ставиться негативне до всіх її центральних інституцій. До чого може призвести за таких обставин другий тур так званої конституційної реформи, який має відбутися у лютому 2004 року, навряд чи візьметься відповісти будь-який фаховий аналітик. Адже все залежить від того, чи переллється потенційна енергія протесту українського народу в енергію, так би мовити, кінетичну, в енергію загальнонаціональних політичних дій.

Сергій Дехтеренко

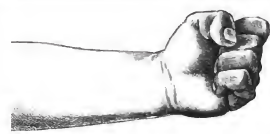
ЛІВІ Й ОЛІГАРХИ — БРАТИ-БЛИЗНЮКИ

ПОЗИЦІЯ

Ми скаржимося на те, що російськомовна друкована продукція заповонила наші ринки та душі, й нічого не робимо, щоб видворити за межі України той московський, антиукраїнський непотріб. Наша влада — промосковська, вона не захищає наш інформаційний простір. Та й чи є бажання в президента Л. Кучми захищати національні інтереси України? Коли він обіймав посаду парторга заводу Південмаш, то у графі „національність” записав: „руський”, а під час голосування у ВР за Декларацію про незалежність України віддав свій голос проти незалежності.

Тому, всупереч промосковській владі, інформаційний простір України повинні захищати пересічні громадяни: переплачувати тільки україномовні друковані видання. Тільки тоді російськомовна продукція буде неконкурентоспроможною.

Геть імперську породу з нашого городу!

З дозволу Кучми московські попи загарбали культові споруди, побудовані українцями, не визнають законно обраного патріота України, патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета. Московські попи порозумілися з комуністами-атеїстами і намагаються втягнути назавжди український народ в московське рабство. Ми повинні не допустити Л. Кучму до ще одного президентського терміну, а також докласти зусиль до того, щоб за злочини проти українського народу (який він так ненавидить) він був покараний.

А з московськими попами можна боротися так: просто не ходити до церкви, в якій службо Божу править ставленик Москви. Коли не буде надходжень від парафіян, то московські попи стануть українськими або ж виїдуть на свою „історическую родину”.

Великі суми вивозять з України до Москви гастроле-ри пугачови, кіркорови, кобзони, та ще й окаяплюють українців. Якби ми всі проявили національну гідність, патріотизм і бойкотували концерти тих українофобів, то вони перестали б „воюжировать” Україною, витрушуючи гаманці необачних українців. Я, наприклад, навіть безкоштовно не піду на концерт московських артистів-україноненависників. Досить лизати їм лапи!

Василь Сенчило,
шахтар, пенсіонер,
м. Горлівка,
Донецька обл.

Вправно використовують комуністи трансляцію на всю Україну засідань Верховної Ради для пропаганди своїх поглядів. При цьому Симоненко часто звертається до молодих, думаючи, що вони за часів панування комуністичного режиму були дітьми і не пам'ятають про дефіцити, талони на мило і пральні порошки, черги за маслом, м'ясом, ковбасою та іншими товарами на фоні необмеженого і безперебійного забезпечення Москви всіма продуктами і товарами. Симоненко не розповідає, як жили тоді партійці, які мали спецбазу і спеціальні, спецсанаторії і спеціаліарні... І, звичайно, молоді не знає, який рівень свободи слова і прав людини тоді був, як комуністи домагалися «єдиномислія». Отак, спираючись на необізнаність молоді, можна, вважають комуністи, цинічно вигадувати міфи про те, як їхня партія «турбувалася» про народ.

Симоненко добре засвоїв методи ЦК КПРС, обкомів, райкомів, для яких демагогія була засобом збереження своїх привілеїв. Хто їм тоді заважав наблизити рівень життя в СРСР до європейського рівня? Адже після 1945 року ніщо їм не перешкоджало здійснювати свої плани — демократи сиділи в тюрмах і таборах або мовчали. Приміром, згадаймо, як вони з 1945 по 1991 роки у своїх виступах і постановках піклувалися про долю ветеранів війни, про покращення їхніх житлових умов. За той час мільйони секретарок голів обкомів і райкомів, директорів підприємств та голів профспілок отримали житло ще замало, а до більшості ветеранів, навіть орденосносних, черга так і не дійшла. Чи, може, саме цей факт дає тепер право комуністам стверджувати, що вони завжди помагали молоді? Проте згадаймо, як вони, «турбуючись про молодь», послали сотні тисяч хлопців воювати за комуністичні ідеали в Афганістані.

Комуністи від олігархів відрізняються тільки змістом демагогії. А мета у них однакова — жити (і жити добре!) за рахунок народу. Не треба забувати, що сучасні комуністи на початку минулого сторіччя теж починали з соціал-демократії, аж поки не стали більшовиками. Лідери КПУ мають багато

спільного з лідерами СДПУ(о) Медведчуком і Суркісом. Тому і в незалежній Україні комуністи з олігархами в найбільш критичні періоди виступають спільно: разом обирали майже всіх керівників Верховної Ради; разом підтримали кандидатуру Кучми на виборах 1994 року; вони ж завадили демократам подолати ставленика олігархів Кучму на виборах 1999 року.

Це вони спільно прийняли Закон про приватизацію житла, який закріпив за ними шикарні квартири і котеджі у кращих районах міст і селищ, а народна більшість отримала розвалюхи і хрущовки. Це вони провели хитру приватизацію і стали власниками загальнонародних підприємств, а народ отримав ваучери вартістю 20-30 гривень, хоч за підрахунками економістів у 1990 році на кожного громадянина України припадало більш як на 15 тисяч доларів державного майна. Це вони разом провели таку земельну реформу, яка позбавляє українських селян можливості працювати на ній прибутково, а тепер очікують нагоди, щоб за безцінь скупити її. Це вони гуртом уже дванадцятий рік відкладають прийняття закону про українську мову, і в той же час спільно і злагоджено провадять русифікацію України. Чи, може, хтось забув, як одностайно ліві з олігархами відправили у відставку перший демократичний український уряд Ющенка тільки за те, що він почав наводити порядок, особливо у фінансовій сфері (розрахувався з боргованістю по пенсіях і почав майже щомісяця їх підвищувати, значно зменшив зовнішній борг держави, чесно заплатив селянам за урожай 2000 року і поміг закласти рекордний урожай 2001 року тощо).

Хтось може заперечити, мовляв, ліві виступали проти приватизації. Але ж давайте згадаємо, як під час існування у Верховній Раді комуністичної більшості (група 239) в 1991-94 рр. та в час, коли Верховною Радою керував Мороз у 1994-98 рр. та Ткаченко в 1998 рр., відхилялися всі розумні пропозиції патріотів, спрямовані на подолання суцільної кризи в державі. Тоді ж на посаду прем'єр-міністра затверджувалися безвідповідальні і нездатні до розумних дій люди. Ми не забули і той бедлам у Верховній Ра-

ді, керованій лівими, який олігархи успішно використали для розкрадання народного майна. Все це дає підстави зробити висновок, що комуністи з олігархами діяли спільно при вирішенні (читай, невірешенні) всіх пекучих проблем українського народу завжди, починаючи від 1991 року, від першопочатку розбудови незалежної України.

І все це природно — адже майже всі вони — і члени нинішньої КПУ, і лідери всіх олігархічних партій: СДПУ (о), НДП, Трудової партії, Аграрної партії, партії Регіонів тощо — колишні члени однієї партії, виховані комуністичною ідеологією. Втілюючи в життя справу Леніна-Сталіна в Україні, вони почали розвалювати виробництво, щоб довести, що самотійно, без «старшого брата», українці не здатні навести порядок у своїй державі. Крім того, вони таким чином ще й помстилися українському народу за те, що він розчарувався в комуністичній ідеології, не підтримує комуністів на виборах, не ходить на їхні криваві свята. А частина комуністів і комсомольців, прагнучи стати олігархами, знекровлювала наше виробництво, щоб дешевше приватизувати його.

І ось тепер ліві разом з олігархами дійшли згоди щодо конституційної реформи, погодившись на пропозицію запровадити у нас парламентсько-президентську модель державності, в якій вибирати президента буде не народ, а депутати. При цьому більшість надіється, що вона знову ефективно використає підкуп, залякування, адміністративний ресурс, фальсифікацію тощо, щоб зберегти за собою парламентську більшість у наступному скликанні Верховної Ради.

Підтвердженням спільності цілей комуністів і олігархів стало недавнє голосування у Верховній Раді щодо призначення прокурорського ставленика Генеральної прокуратури та обрання комуніста заступником голови ВР.

Згуртованість депутатів від лівих і олігархічних партій може пояснюватися ще й тим, що за часів СРСР багато хто з них служив сексотом КДБ і розірвати колишні зв'язки поки що не наважуються. Тож мусять виконувати деякі завдання.

КОЛИ ДИКА СВИНЯ НАЙБІЛЬШЕ СКАЖЕНІЄ?

Підстрелена свиня лютує: пінить з її пащі, вона кусає собі ногу, жере землю чи деревину, потім падає, корчиться у конвульсіях, кілька раз тріпнеться, і їй — кінець.

Так само і влада в Україні, мов підстрелена свиня, що бачить свій кінець. Адміністрація президента, яку очолює В. Медведчук, не цурається ніякої брудної роботи. Але не допомагають ні директивні інструктажі, ні плакати, виготовлені на цінному папері, ні кошти, які зухвало розтрачуються на безглузді реклами і підкупи: кого - за 10-20, кого - за більше гривень. Краще ці кошти дали б на допомогу багатодітним сім'ям, старим людям, котрі сидять напівголодними, а й навіть молодим, котрі певний час у пошуках праці не мають з чого жити.

Але народ усе бачить:

хто обкрадає державу, ховаючи свої мільйони в чужих банках, а хто дбає про неї. Тому лідер блоку „Наша Україна” Віктор Ющенко має найбільший рейтинг при опитуванні.

Події, що відбулися у Донецьку 31.10.2003, відомі навіть за океаном. Донецька обласна рада, вдаючись до брудних акцій, щоб запобігти приїзду до Донецька лідера і депутатів блоку „Наша Україна”, прославилася далеко за її межами, показала своє справжнє обличчя. Чи задумався над цими подіями донецчанин В. Янукович? Адже йому, як голові уряду, доведеться зустрічатися з порядними представниками урядів цивілізованих держав, у котрих репутація — понад усе.

Події у Донецьку, а також Харкові, Луцьку, Сумах засвідчують, що немає в людей з Адміністра-

ції президента пошани ні до народних обранців України, ні до громадських діячів, котрі не мають ніякої влади. Як приклад наведемо імена голови Донецька Близнюка, начальника управління МВС Малишева, голови облради Колеснікова та його заступника Джарти, котрі керували брудною справою. Згадані керівники Донецька відрвали людські голови від праці, зігнали учнів зі шкіл, студентів з навчальних закладів, назбирили п'яниць, волоцюг усякого роду, бешкетників і спонукали їх до безчестя: пиячте, дурійте, бешкетуйте, чиніть перешкоди проведенню з'їзду блоку „Наша Україна”.

І виникає питання в пересічного українця: де на той час було міністерство освіти України, коли учнів і студентів використовували, як покірних ягнят, у політичних провока-

ціях? Чи не було це погоджено з міністром освіти України?

Ті діти виростуть і будуть добре пам'ятати наказ обласної адміністрації. Їм буде соромно за те, що були учасниками брудної акції.

Однак директиву В. Медведчука виконали. А також довели, що Медведчук з Л. Кучмою і є підстрелена влада.

У якій країні світу є ще такий президент? До чого довів Л. Кучма народ? Безгосподарність серед зими, на хліб ціни ростуть. А Україна ж - житниця! Ганьба вам!

В цивілізованій країні світу президент держави у першу чергу дбає про фермерство, щоб був хліб і до хліба. Якщо стихійне лихо, неврожай чи вигинула худоба - держава надає допомогу. Ціни на хліб та інші продукти - стабільні. А в Україні?

Генерали СБУ, МВСУ — „борці” зі злочинністю —

самі є кримінальними злочинцями. Генеральна прокуратура начебто розслідує кримінальні справи і арештовує злочинців, а потім, боячись, щоб не розмотався клубок, знаходить причину для звільнення генпрокурора. І вже слідство припинено - генерали на волі.

Ганьба вам, державовладці! Що ви робите з українським народом? Довели до жебрацтва і кидаете плату, як собакам кістку. Та не забувайте — за все вам „віддячиться”. Яничари, зрадники, підніжки чужого кирзового чобота, зайди — усі, хто посягає на гідність України, отримують по заслугах. Честь і слава блоку Віктора Ющенка і всім українським демократичним силам, будівникам суверенної демократичної української України.

З вами Бог, Правда і Народ.

Дай вам, Боже, щастя!

Маруся Бондар,
Вінніпег, Канада

АНТИФАШИСТИ-НЕОТОТАЛІТАРИСТИ

В Україні склалося так, що коли політики з провладних кіл називають щось "чорним", слід розуміти, що це біле. І навпаки. Власне, народові не звикати – ще з часів совєтчини він добре до цього призвичаєний. Часом запитаєш себе: а чи минулася ця совєтчина, коли не тільки у якихось за-

капелках Криму чи Донбасу – у самісінському центрі Києва височить монумент творцєв першої у світі тоталітарної держави і руйнівникової української незалежності Ульянову-Лєніну? Чи зникло "щасливе минуле", якщо у державі на офіційному рівні відзначають ювілей неосталініста Щєрбицького і річницю з часу створення гітлер... пробачте, лєніногенду, тобто комсомолу? Чи пішло в небуття життя під тотальним ковлаком КДБ, коли для українських патріотів існувало одне-єдине офіційне визначення – "фашисти", якщо практика вживання цього терміну щодо всього справді українського ще й досі жива у середовищі "партії влади"?

Приміром, напередодні Нового року в Криму розгорнулася справжня битва з фашизмом. На перший погляд, воно цілком природно. Адже в кожному курортному кримському місті можна вільно купити касети чи компакт-

диски російських "патріотичних" співаків із записами, які розпалюють міжнаціональну ворожнечу, зачіпають людську честь і гідність, оспівують і вихваляють Сталіна, Гітлера, ГУЛАГ та свастику. Але йдеться не про боротьбу з цими "культурними" явищами, що начебто вийшли з відомства Геббельса, і не про спротив численним воякам на півострів емісарів російських шовіністичних організацій. Секретар Кримського республіканського комітету СДПУ(о) Єфим Фікс такими "дрібницями", схоже, не переймається. У нього (як і в його київського шефа Віктора Медведчука) зовсім інше розуміння фашизму.

Гучно розрекламований у ЗМІ "антифашистський запал" кримських об'єднаних соціал-демократів, виявляється, спрямований проти блоку "Наша Україна" і її лідера Віктора Ющенка. Як заявив Єфим Фікс, поки у Сімферополі лідер "Нашої України" і його компанія заколисували кримчан солодкими мовами про рівність, братерство і партнерство з Росією, про рівноправність української і російської мов, у Тернополі під тиском "нашоукраїнців" перейменували одну з вулиць міста на честь вояків дивізії "Галичина". А це ж була, мовляв, есесівська дивізія. Ну, а далі в заяві кримської організації об'єднаних соціал-демократів усе, як і належить, згідно з дуже добре відомими українцям політтехнологіями минулих часів: "Кримчани не можуть байдуже спостерігати за тим, як на нашу землю починає вповзати коричнева чума, виражаючись у респектабельні костюми. Суть фашизму залишилася колишньою". І, нарешті, повідомлено про збирання підписів під зверненням "проти приходу фашизму", тобто – проти "Нашої України".

Паралельно з цією акцією господар Єфима Фікса, товариш Віктор Медведчук (саме

товариш, бо це більшовицько-нацистське звернення офіційно вживається об'єднаними соціал-демократами) заявив, що головна небезпека Україні і світовій демократії взагалі йде від правих політичних сил (які, на думку Медведчука, по всій Європі змикаються з неофашистами), відтак треба творити проти правої загрози "народні фронти" з числа лівих і центристських сил. Що ж, ідея логічна. "Народні фронти" свого часу творив товариш Сталін для того, щоб гучними і привабливими гаслами привернути на бік комунізму політично наївних європейців. Туди, де "народні фронти" здобували всю повноту влади (як в Іспанії у другій половині 30-х років), приїздили "радники" з НКВД і починався червоний терор. Де "народні фронти" не могли монополізувати владу, хоча й формували уряди (як у тогочасній Франції), там вони паралізовували національну волю до опору. Відтак 1940 року Франція, розкладена зсередини комуністами і "народофронтівцями", переповнена агентурою НКВД, впала на коліна перед нацистами, і знадобився героїчний чин під проводом націоналіста генерала де Голля, щоб допомогти цій країні підвестися. Так чи інакше, "народні фронти" завжди виступали креатурою Москви і політичним прикриттям для незаконних дій агентури її спецслужб. Саме такі організації, схоже, і закликає створювати Медведчук.

А між тим у Сімферополі біля вокзалу стоїть пам'ятник згаданому вже Ульянову-Лєніну, одним із учнів котрого був молодий Муссоліні, а одним із творчих наступників – Гітлер. У Криму чимало топонімів на честь тих більшовицьких керівників і чекістів які 1920 роки влаштували на півострові страхотливий терор. Ось кілька прикладів: в Алуці червоні розстріляли 272 поранених та хворих і 17 сестер-жалібниць; у Севастополі на всіх деревах Приморсько-

го бульвару, Нахімовського проспекту і Великої Морської вулиці висіли трупи тих офіцерів, які мали необережність повірити більшовицькій "амністії" і здатися в полон; за Єврейським цвинтарем у Сімферополі чекісти розстрілювали офіцерських дружин з немовлятами... Але політичні проводирі СДПУ(о) цього „не пам'ятають”.

На півострові безліч пам'ятників на честь гідного попередника генералісимуса Сталіна – Александра Суворова, котрий у другій половині XVIII століття (ще не ставши генералісимумом) керував депортацією кримських греків та деяких інших кримських народів. А ще з'явилися пам'ятники коронованій повії Катерині II, яка перетворила українських селян на щент безправних рабів, зруйнувала Запорозьку Січ, впровадила в Росії та в Україні жорстку політичну цензуру й інші досягнення деспотизму. Але й це не турбує кримських об'єднаних соціал-демократів. А от все "нашоукраїнське" (і просто українське) – то "фашизм"!

І, не, який стосунок має дивізія "Галичина" до фашизму? Так, вона перебувала у складі "ваффен СС", тобто "військ зброї СС", але різниця між цими військами і справжніми есесівцями така, як між слідчими НКВД та прикордонними військами НКВД. Одні – злочинці, інші – солдати, які приймали на себе перший удар ворога. Дивізія "Галичина", як переконливо доведено західними судовими розслідуваннями, не брала участі у каральних акціях. Вона воювала на фронті з більшовиками, вважаючи, що Гітлер – менше зло, оскільки Лєнін і Сталін вбили значно більше українців. Вояки дивізії були чесними вояками. А от на фашистів насправді завжди були найбільше схожі чекісти. Чії політичні технології вповні використовує СДПУ(о)...

Сергій Дехтеренко

Пригадую, як перебуваючи в ГУЛАГу в 1954 році, коли після смерті Сталіна був послаблений режим хрущовською відлигою, до нас докотилися тези до 300-річчя т.зв. возз'єднання України з Росією.

Гучномовці безперервно виголошували, що український народ добровільно зголосився під опіку російського царя Олексія Михайловича. І хоча ми були виснажені, голодні, серед патріотичної інтелігенції, молоді і студентства тоді загострилися дискусії на цю тему: що, власне, відбулося у 1654 році – „приєднання” чи „возз'єднання”? Інтелігенція і студентство писали

Нас поневолили, а ми будемо святкувати?!

вірші. Хочу процитувати один, на мою думку, дуже талановитий вірш нашого земляка зі Збаражчини, реабілітованого Петра Середи (псевдонім „Кіндрат Черевик”).

Тріумфуйте, тріумфуйте, червоні кати,
Радійте кремлівські тирани,
Що наша Вкраїна літ триста в ярмі,
Літ триста волочить кайдани.
Народ наш могутній не вбили царі,
Хоч довго його розпинали.
Сибір заселяли на наших кістках,
Самі на Сибірї сконали.

Сконали ганебно,
не встануть вони,
Забуті, прокляті навіки.
Не встануть Миколи,

не встануть Петри,
Не встануть царята-каліки.
Сьогодні новітня сучасна Москва,
Де замість царів є міністри.
Скували в артілях,

колгоспах народ
І душать його комуністи.
Ген-ген в Туркистані,

в каналі чужім,
На шахтах північних, далеких
Почуєте рідний і стогін і плач
І гнівний ненависті клекіт.
Не „дружба” і „братство”

загнали братів
В далекі краї бідувати,
А гніт і насильство штиків МГБ,
Закони Кремля стопрокладі.
Бо „дружба” й „братство” –

брехливі слова
Для цілі московської служать
Бо дружба народів –

народів тюрма
І в'язень з жандармом

не дружать.
У день 300-ліття згадаймо, брати,
Всі муки, всі наші страждання,
За що катували у тюрмах братів
І гнали в далекі заслання.

Радянська історіографія, вслід за російською, вважала, що договір Б. Хмельницького був про „возз'єднання” українського народу з російським. Але возз'єднуватися може лише те, що колись було роз'єднане. Ми знаємо з історії, що Українська держава як правонаступниця Київської Русі розвивалася самостійно, Московська держава також розвивалася самостійно і молодша від нашої приблизно на 300 років.

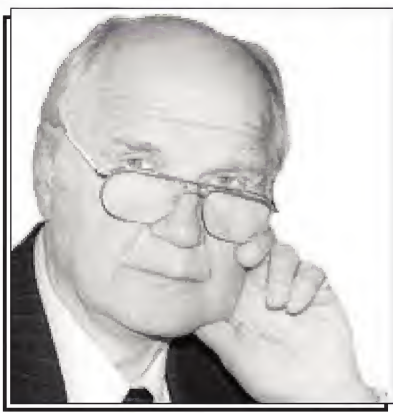
Усі народи дуже урочисто відзначають роковини свого визволення, суверенності, незалежності чи Конституції, але ніхто не відзначає початку жорстокого 350-річного поневолення, як це запланував Президент України, не порадившись ні з народом, ні з істориками. Тому закликаю громадськість України, зокрема Тернопільщини, використати своє конституційне право не відзначати це „свято”.

Ігор Олещук,

ветеран визвольної боротьби, старший науковий працівник історико-меморіального музею політв'язнів у Тернополі

ІГОР ЮХНОВСЬКИЙ: „ЗАКОН ПРО УПА УХВАЛИТЬ НИНІШНІЙ СКАД ВЕРХОВНОЇ РАДИ” ...

АВТОРИТЕТНО

Ігор Рафаїлович Юхновський – відомий в усьому світі вчений, фізик-теоретик, політичний і державний діяч, народний депутат України трьох скликань.

тільки західні терени, але й східні області України та Автономну Республіку Крим.

Наша організація налічує понад 900 тисяч ветеранів по всій Україні, які подали письмові заяви. На відміну від ветеранського об'єднання, яке очолює генерал Герасимов: до нього були зараховані ветерани за списками військоматів та пенсійних фондів, так би мовити, гамузом, не питаючи згоди.

Ще на установчому з'їзді ми заявили: «Ми зібралися для того, щоб висловити свою незгоду з діями тих політиків, які зневажають Україну, її народ, державні символи і державну мову». На жаль, ці слова актуальні й сьогодні.

- В інтерв'ю радіо „Свобода” Ви сказали, що ветерани УПА на Західній Україні рішеннями обласних рад визнані учасниками визвольних змагань і мають такі ж пільги, як і ветерани Другої світової війни. А як же бути тим воякам УПА, які після радянських тюрм і таборів, не маючи права повертатися до рідних домів, розсіялися по територіях Східної, Південної і Центральної України?

- Це болюче питання ще не розв'язане. Хоча закон про реабілітацію існує, але він не викону-

ється. Та й сам закон недосконалий. Новий справедливий Закон про УПА буде прийнятий, на мою думку, уже цим складом Верховної Ради. Після того, як ми оберемо нового, національно свідомого українського Президента.

- Пане Ігорю, окремі народні депутати, групи, цілі фракції час від часу вносять пропозиції до Конституційного Суду з приводу реформування влади, внесення змін до Конституції і т. ін. Складається враження, що Верховна Рада є не законодавчим інститутом, а товариством винахідників і раціоналізаторів. Як ви вважаєте?

- Мені дуже шкода, що весь час відбувається збурення Верховної Ради якимись ініціативами, і президентськими зокрема.

Ми могли б спокійно прийняти Закон про Уряд у рамках існуючої Конституції, де будуть ті зміни, які пропонував президент. Натомість він виносить їх на всенародне обговорення, а коли справа доходить до Конституційного Суду, президент свої пропозиції відкликає. То нащо ж було починати? Таких прикладів багато.

Мені здається, що і перший, і другий президенти відчували слабкість своєї політики і шукали певного захисту й підтримки то в Америці, то в Росії. Але туди вони

їхали з порожніми руками, тому змушені були робити певні політичні поступки. Зовсім нерозумні й непотрібні.

- В Україні можливий „грузинський варіант”?

- Це напівпровокаційне питання. Ніколи в житті не буває чогось зовсім подібного. Кожен піде своїм шляхом. І я дуже хотів би, щоб ці вибори президента були демократичними. Звичайно, якщо вони будуть всенародними. Я не думаю, що цей парламент буде обирати президента. Ми повинні обрати Віктора Ющенка. Я кажу так не тому, що належу до „Нашої України”. Зовсім ні. Ющенко найкраще підходить на цю посаду за тими заслугами, що вже має перед державою. Коли він очолював Нацбанк, чи був прем'єр-міністром, і зараз, коли є депутатом Верховної Ради і головою фракції „Наша Україна”, він не зробив жодного хибного кроку. Якщо хтось думає, що Ющенко слабавольний, то це зовсім не так. Він дуже жорсткий чоловік, але без криків. І людина помірно обережна. У своїх виступах він нікого ніколи не обізвав, не образив. У цьому - його розум, і мудрість, і культура.

- Дякую за бесіду.

Розмову вів **М. Максимович**

2004 - РІК СТЕПАНА БАНДЕРИ

В святкових урочистостях із вшанування пам'яті видатного сина України, що проходили у Львові в Будинку органної і камерної музики, взяли участь понад 600 чоловік. З промовою перед присутніми виступив голова Конгресу Українських Націоналістів, народний депутат України Олексій Івченко. Він відзначив, що "нікому й ніколи не вдасться витравити зі свідомості українського народу світлий образ і героїчний чин Степана Бандери. Його ім'я, яке завжди викликало й викликає сьогодні жах у ворогів України, кликало і кличе до боротьби за торжество національної ідеї – за здобуття української України. З іменем Степана Бандери ми здобули Незалежність. З цим іменем ми очистили

передодні Нового року в парламенті почався антинародний, антидержавний, антиукраїнський конституційний переворот. Так звана депутатська більшість Верховної Ради на чолі з її головою Литвином, головою Адміністрації президента Медведчуком і президентом Кучмою за неповний рік до президентських виборів вирішила позбавити український народ права обирати свого президента і запропонувала три варіанти змін до Конституції. Конституційний Суд України шістьома голосами проти чотирьох проголосував за всі три законопроекти змін до Конституції, визнав їх легітимними і такими, що мають право на життя в нашому суспільстві. Перший - це обрання

президента в 2004 році парламентом України цього складу і цього скликання. Наступний: 2004 року президента обирають всенародно, 2006 р. – гаранта обирає новий склад парламенту на пропорційній основі. І третій законопроект — це хабар народних депутатів: пропонується продовжити повноваження народних депутатів до 2007 року і, відповідно, - діючого президента до 2007 року. Іншими словами, якщо підсумувати всі три законопроекти, то в українського народу сьогодні хочуть забрати право всенародного обрання президента. І парламентська більшість на чолі з Литвином під командуванням Медведчука вирішила провести такі зміни до Конституції.

Напередодні цих подій, фракція "Наша Україна" разом з фракцією Блоку Юлії Тимошенко і фракцією соціалістів Олександр Мороза, провели низку нарад і випрацювали дії об'єднаної опозиції. Її лідером визнаний Віктор Ющенко.

Сьогодні Кучму свідомо направили в Німеччину лікуватися, аби Медведчук тут мав вільне поле діяльності. І він вже скористався цим: видано Указ президента про призначення виконуючого обов'язки міського голови Мукачеве замість законно обраного. Чи не початок це диктатури з наступною відміною виборів як таких? Вони розуміють: на всенародних виборах програють - переможцем

буде Віктор Ющенко. А після того за всі їхні антидержавні і антинародні дії потрібно буде відповідати. Багато ж вони натворили... Останній злочин - це підписання угоди про Керченську протоку. Якщо до цього часу всі кораблі інших держав, які проходили через Керченську протоку, платили Україні, то тепер ці кошти будуть ділитися надвоє — Україні та Росії. Україна економічно втратить десятки мільйонів доларів. Це економічна проблема.

Наступна, політична проблема: кораблі інших держав, які Україна хоче запросити, не зможуть заходити в Керченську протоку без дозволу Росії. Тож і у військовій сфері ми стали залежними від Росії, віддали їй частину свого суверенітету.

Блок "Наша Україна" від дня свого формування залишився монолітним попри всі прогнози наших "доброзичливців". Це свідчить про те, що сьогодні ми на правильному шляху, що ми вибрали правильну

ідею й ідеологію, а також про те, що ми маємо лідера, який зміг об'єднати навколо себе державницькі партії та політичних лідерів," — заявив голова Конгресу Олексій Івченко. Народний депутат висловив переконання, що 2004 рік буде для учасників блоку гарячим і активним:

"Ми готуємося до президентських виборів, на яких мусимо перемогти й тим врятувати Україну від залягання кланів. Нехай на цьому шляху об'єднує нас дух Степана Бандери!"

На Урочистій Академії виступила соратниця Степана Бандери, голова Ліги Українських Жінок Дарія Гусак та інші. У програмі урочистостей прозвучали твори Й. С. Баха, Х. Глюка, Ф. Шуберта та М. Березовського у виконанні А. Станько, О. Андрейко та Ю. Остюка. Натхненно виконав патріотичні та духовні твори хор "Вірли".

Прес-служба ЛОУ КУН

На світлинах: Голова КУН О. Івченко виступає на урочистостях; учасники Академії виконують Гімн України

Вшанували Провідника

1 січня на батьківщині Степана Бандери у селі Старому Угринові відбулося велелюдне віче, присвячене 95-й річниці від дня його народження.

Відкрив віче голова Калуської райради В. Прокопів. Після панахиди виступили голова Проводу ОО КУН, народний депутат Є. Гірник, голова Братства ОУН-УПА Карпатського краю Ф. Володимирський, ректор Прикарпатського університету ім. В. Стефаника В. Кононенко, директор обласного Центру Національного Відродження ім. С. Бандери С. Перцович, голова Калуської РО КУН О. Кушлик, народний депутат Р. Ткач та інші. Промовці висловили впевненість, що справа Бандери переможе і ще цього року влада в Україні таки стане українською.

До пам'ятника С. Бандери лягли гірлянди, букети живих квітів, вінки від районних організацій КУН, Братства ОУН-УПА, інших громадських організацій та партій краю, гостей.

Під скандування: "Геть" припинив свій виступ заступник голови облдержадміністрації О. Пилип'юк. Голова ОДА М. Вишиванюк, побоявшись народного обурення, квіти до пам'ятника поклав після закінчення заходу.

Відзначення 95-ї річниці від дня народження Провідника Нації засвідчило: ідеї його живуть і перемагають.

***

3 січня в Народному домі Коломиї відбувся вечір вшанування пам'яті Степана Бандери. Після покладання вінків і квітів до пам'ятника Провіднику, перед присутніми виступив голова ОО КУН Є. Гірник. Вечір вів голова РО КУН Т. Тодорів. Для учасників вечора був підготовлений концерт.

ХТО БОРЕЦЬ – ТОЙ ЗДОБУВАЄ СВІТ

У столичному Будинку вчителя відбувся вечір пам'яті, присвячений 95-літньому ювілею Степана Бандери.

Простора зала колишнього Будинку засідань Центральної Ради переповнена. Священик відправляє панахиду за рабом Божим Степаном, усі в одні груди співають "Вічна пам'ять"... Це вперше в Києві помянули Степана Бандеру, так би мовити, "вголос", раніше відбувалися хіба лише камерні вечори. Ім'я, яким колись проклинали, ставили в один ряд із Гарібальді, Жанною д'Арк, Хмельницьким, Мазепою, Петлюрою... Та все ж відчувався певний вакуум: не вшанували державні посадовці, не було телекамер, а палкі слова промовців нагадували "проповідання серед навернених"...

Розпочав вечір сам Провідник – звучав запис його голосу, що перейшов у гімн ОУН(б) "Зродились ми великої години..." у виконанні кобзаря Миколи Литвина.

Вели вечір голова Київської організації Національної Спілки письменників України, професор Анатолій Погрібний та народна артистка України, президент Міжнародної ліги "Матері і сестри – молоді України" Галина Яблонська. Про роль і значення Степана Бандери в національно-визвольному русі говорили генерал-майор Григорій Тимо, голова Всеукраїнського товариства "Просвіта" імені Т.Шевченка Павло Мовчан. Віктор Рог зачитав привітання від голови Проводу ОУН Андрія Гайдамахи...

Голова Київської організації КУН Євген Лупаков виголосив вітання від голови Конгресу Олексія Івченка.

"Бандера – це символ, який поки що не єднає націю, дай Боже, щоб хоч до 100-річчя було інакше, – мовив Євген Сверстюк. – В час ослаблення моралі, розмитості по-

нять, коли нація загрожена, кожна морально здорова людина – націоналіст. Бандера вийшов із такого середовища. Він усвідомив, що ми мусимо стати іншими. Він увів поняття чину. Сьогодні багаторозчужених, сентиментальних, фольклорних патріотів-базік. Нам необхідні люди, які б сповідували християнські гасла безстрашності й послідовності... Бандери та його послідовникам закидають тероризм, але забувають, що то була епоха тотального терору, коли Москва і Берлін узаконили насильство. Хто запропонує адекватну реакцію за таких умов? Коли іноземці говорять нам нашою мовою "Борітеся – поборете", то до чого вони закликають, як не до чину, який вніс у визвольну боротьбу саме бандерівський рух?"

Уявлення про українця-бандерівця Євген Сверстюк виніс із творів – це "тип людини найпоряднішої в нашій нації ХХ століття: офірної, діяльної, надійної, безстрашної. Навіть чужинці називали їх "святі старики" – а їм не було й 50. Сьогодні потрібно менше патріотичних декларацій, а натомість, де тільки можна, утверджувати саме цей тип людини. Хотіти – це діяти, творити навколо себе середовище, об'єднувати в умовах розпорошеності. Гуртувати на принципах любові".

Останній головнокомандувач УПА, генерал-хорунжий Василь Кук – майже одноліток Степана Бандери, тож знав його ще з 30-х років, разом працювали. "Бандера підняв організацію на високий рівень. Він впровадив акцію вшанування полеглих бійців, по селах виростали могили. Увів заборону на спиртне – навіть весілля справляли без нього... Степан Бандера настільки підняв авторитет ОУН, що кожен хотів бути її членом. За

його правління організація поширилася на всі регіони, були створені спеціальні похідні групи для роботи в областях. Діяльність УПА охоплювала Схід і Захід України. Я, наприклад, працював у Дніпропетровську, Донецьку, в Одесі... Були в наших лавах греко-католики і православні – ми спільно йшли до однієї мети".

Завершився вечір піснями у виконанні барда Тризубого Стаса, дисидентки Стефанії Заставської та хору "Гомін".

Марія Косовська

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ГАЗЕТУ "НАЦІЯ І ДЕРЖАВА"

Шановні друзі! Ви можете отримувати наш часопис регулярно з березня 2004р., передплативши його в редакції. Для цього вам необхідно до 5 лютого перерахувати на наш рахунок 15 грн. в будь-якому відділенні банку і надіслати нам "Лист доставки", зразок якого додаємо.

Будьмо разом!

РАХУНОК					
2004 р.					
Постачальник:	СПД Брацюнь Степан Іванович, ЄДРПОУ 2305606776 01034, м. Київ, а/с 148, тел. 235-37-61, 229-78-08 Р/х. № 26001016925980 в Банк "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ", ТОВ, м.Київ, МФО 300131 Він же				
Відправник:					
Одержувач:					
Платник:					
Банк:					
№	Найменування	Одиниця виміру	Кількість комплектів	Ціна без ПДВ	Сума
1	Газета "НАЦІЯ І ДЕРЖАВА"	грн	1	15,00	15,00
	Передплата на 10 місяців				
				Разом без ПДВ:	15,00
				ПДВ:	0,00
				Всього до сплати:	15,00
Термін передплати з 01.03.2004р. по 31.12.2004р.					
Призначення платежу: Передплата на 10 місяців					
СПД Брацюнь Степан Іванович є платником єдиного податку					

Лист доставки

Адреса доставки: _____ Поштовий індекс _____

Отримувач: _____ тел./факс _____

Платник: _____

Увага! Оплатіть рахунок, заповніть лист доставки і надішліть його поштою за адресою: 01034, м. Київ, а/с 148
(044) 229-78-08, 229-68-34, 235-37-61

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Народним депутатам України від Вінницької області: Антем'юку В.Д., Майстришину В.Я., Калетніку Г.М., Кальніченку І.В., Юхновському О.І., Зарубінському О.О., Петрову В.Б., які проголосували за законопроект „Про внесення змін до Конституції України” (реєстраційний №4105)

На минулих парламентських виборах народ України довірив вам захищати конституційні права та свободи громадян і українські національні інтереси. Парламентська більшість і комуністи, яких ви підтримали, під тиском кримінальних олігархічних кланів, намагаються вчинити конституційний переворот у супереч Конституції України, де вказано, що:

„не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод” громадян (ст. 22); „Президент України обирається громадянами України на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років...”

Одна й та сама особа не може бути Президентом України більше, ніж два строки підряд” (ст. 103);

„Конституція України не може бути змінена, якщо зміни передбачають скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина або якщо вони спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України” (ст. 157).

Прийняття змін до Конституції України у варіанті Медведчука-Симоненка призведе до остаточного знищення демократії в державі.

Піднімаючи руку на святе право народу обирати президента, а значить і свою долю, ви стаєте державними злочинцями і зрадниками народу України. Вчинивши цей антинародний державний злочин, ви постанете перед судом історії, і вирок її буде жакливим.

В підручниках історії буде записано, що ви, як запроданець Іуда, за 30 срібляників зрадили народ України.

Ви будете прокляті знедоленим, стражденим народом на віки вічні. Ваші нащадки будуть соромитись ваших прізвищ, які будуть занесені в чорну книгу української національної зради.

Бог все бачить. Отямтесь, поки ще не пізно! Не підтримуйте законопроект Медведчука-Симоненка „Про внесення змін до Конституції України”, адже від вашого рішення залежить подальша доля України.

Ухвалено на спільному засіданні керівників опозиційних партій Вінниччини:
КУН - В.О. Гусар, УРП „Собор” - М.С. Табак, „ВО „Батьківщина” - О.А. Вітенко, СПУ - І.М. Бондарчук, УНП - О.Г. Яворська, НРУ - Ф.М. Сохацький, ПРП - В.А. Козак, „Солідарність” - А.М. Ворона, РХП - А.В. Бойван

ХРОНІКА

Київ. Київська МО КУН тільки за два останні місяці поповнилась 25-ма новими членами та кандидатами у члени партії. Це поповнення відбулось за рахунок студентської молоді з різних областей України, яка навчається в Києві. Всім їм не байдужа доля України й українського народу.

На політраді молоді люди, вступаючи до Конгресу і приймаючи Посвяту на довічне служіння інтересам української нації, одноставно заявили, що бажають будувати Україну українську, яка дбала б про свій народ.

Рівне

Наприкінці 2003 року звітно-виборчу конференцію було проведено в Рівненській ОО КУН. На конференції виступив заступник голови Конгресу М. Вовк. Головою обласної організації обрано Ігоря Кривка, сформовано керівні органи. Наша нова адреса: м. Рівне, вул. Н. Хосевича, 8 (колишня Кіквідзе). Тел. (0362) 22-20-26

Кривий Ріг

Громадськість гірняцького міста відзначила закінчення

2003 року утворенням громадсько-політичної ради блоку Віктора Ющенка „Наша Україна”, до складу якої увійшли 18 організацій.

Головою ради обрано ветерана національно-визвольних змагань, голову міської організації НРУ Е. Федашко, заступником – представника Конгресу Андрія Козюбчика. Нещодавно друга Андрія обрано також заступником голови Дніпропетровської ОО КУН по південно-західному регіону Придніпров'я.

Дніпропетровськ

Голову молодіжної референтури Дніпропетровської ОО КУН Микиту Ткаченка обрано заступником голови Дніпропетровської обласної коаліції молоді „Наша Україна”.

Херсон

Ось так оригінально провели 2003 рік члени Херсонської ОО Конгресу Українських Націоналістів.

Володимир Кук народився 17 січня 1929 р. на Львівщині у великій, працелюбній, патріотичній родині. В 40-х роках

ВІТАЄМО

юнак став членом ОУН. Його діяльність дуже „поцінували” НКВД і совєцька власть: після арешту засудили до розстрілу, який було замінено 25-річним терміном у таборах. Покарання відбував на безкрайніх просторах від Уралу до Охотського моря. У таборах за „зразкову” поведінку додали ще сім років. Так би пан Володимир і залишився „сибіряком”, але почалася „відлига”. У 1961 році його було звільнено, та на батьківщину не пустили. Поселився в Луганську,

влаштувався на роботу, одружився, виховав донечку, допрацював до пенсії. На обрії було спокійне життя: онуки, пасіка...

Але почалася „перебудова”. Тут серце бан-дерівця не витримало... І знову він у вирі політичної боротьби. Володимир Кук причетний до створення Луганської обласної „Просвіти” та Руху. Він є організатором і незмінним головою Луганської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів, очолює обласну спілку політв'язнів, є заступником голови облас-

ної організації ветеранів ОУН-УПА.

Не зважаючи на вік (та й що там того віку – усього 75 років!), він завжди енергійний, бадьорий, життєрадісний. Для багатьох членів Конгресу пан Володимир став „хресним” батьком у їх становленні як націоналістів. Цьому сприяє його авторитет і висока моральність.

Ми щиро вітаємо друга Володимира з ювілеєм. Бажаємо здоров'я і ще багато років натхненної праці, спрямованої на розбудову Української самостійної соборної держави.

Щастя вам, друже Володимире!

Як ми жили, усі ці роки?.. Швидко змілилися буйні річки. Вкрились бур'яном стежки козацькі, Думи забулися, марші Карпатські. Слава закута! Долі немає! Що тебе, Ненько, завтра чекає?

Українське суспільство нині схоже на велику річку, яка зупинилася. Береги її невпинно заростають, дно замулюється, а поверхня вкривається густими плямами гидко-жабуриння...

Злочинність, корупція, хабарництво, наркоманія та алкоголізм, зuboжіння більшої частини населення, безробіття – ось далеко не повний перелік нашого соціального сміття. Чи можливо повернути цю річку до життя? Що допоможе зрушити її з місця?

Силою, яка вже сьогодні здатна врятувати Україну від цілковитого хаосу, є націоналізм. А що ж таке націоналізм? Чому тільки він спроможний вилікувати наше суспільство?

Перед тим, як відповісти на ці запитання, нам необхідно зрозуміти: що таке нація? Хто ми? І чого прагнемо?

Нація – це певна спільнота людей, яка має свою (притаманну тільки цій спільноті) мову, історію, культуру, звичаї і традиції, яка проживає на власній, історично окресленій території. Ми – українці. Ми – нація. У нас є спільна мова, спільна героїчна історія, своя культура, традиції і звичаї та своя історична Батьківщина.

Як хочуть жити українці сьогодні? Чого прагнуть вони у власній державі? Ми хочемо гідного життя. Ми хочемо щастя, здоров'я і достатку. Ми хочемо почувати себе гос-

подарями у своїй державі, мати дітей та бути впевненими в їхньому майбутньому. Націоналізм – ось закономірне і природне єство будь-якої нації.

Є нація – є й націоналізм. Немає нації – немає й націоналізму. Людина, усвідомлює вона це чи ні, є націоналістом від природи, бо не може нормальна людина бажати собі, своїй сім'ї та державі поганого життя. Але

своїй Повстанській Армії у 1942-1952 роках.

Націоналізм – це спроможність нації згуртуватися, це початок практичних дій. А починати потрібно з самого себе.

Кожен українець сьогодні повинен нарешті розплющити очі, озирнутися навколо та зрозуміти, серед якого лайна він живе. Треба навчитися говорити правду, цікавитися політикою, вивчати

українську історію, аналізувати – і

тоді відкриється велика та потворна брехня, якою годували нас ще з дитинства та продовжують годувати зараз. Пам'ятайте! Не всі хочуть пробудження нації. Не всім вигідна суворая правда. Є люди, яких цілком влаштовує сьогоднішнє. Вони ситі й багаті, впевнені в собі та всевладні. Вони не хочуть змін, це для них дорівнює смерті.

Давайте перестанемо боятися, заглянемо у себе, навчимося говорити і не погоджуватися, гуртуватися та виходити на вулицю.

Ставаймо активними та спонукаймо до цього інших. Бо ці інші, котрі мовчать, котрі бачать, чують і нічого не роблять, приносять не менше зла, ніж ті, які його роблять відкрито. Станьмо націоналістами, візьмімо на себе відповідальність за всю націю. Тільки тоді наша річка стрімко потече далі в чисте, прозоре море цивілізованих і вільних європейських народів.

Ігор Пиголь,

член Спілки офіцерів України, м. Славути

ЩО ТАКЕ НАЦІОНАЛІЗМ?

крім бажання потрібні ще й віра у власні сили та патріотизм. Націоналізм – це вищий прояв цього патріотизму. Це – мужність, посвята, любов до свого народу, його історії, традицій та культури, це здатність боронити свою Батьківщину від будь-якого ворога. Націоналізм – це природний рефлекс нації щодо самозбереження, захисту від будь-яких зазіхань ззовні чи зсередини. Яскравим прикладом такого національного рефлексу стала героїчна боротьба Україн-

Молодь обирає КУН

У Львові відбулася нарада молодіжної референтури КУН, на яку прибули обласні референти з молодіжних питань із 20 областей України.

Молоді націоналісти ознайомилися з древнім Львовом, взяли участь в урочистостях з відзначення 95-ї річниці з дня народження Провідника С. Бандери. Перед учасниками наради виступили Голова Конгресу О. Івченко, члени Головного Проводу.

З доповіддю „Глобалізація як загроза побудови економічно міцної суверенної Української держави” виступив доцент Львівського Національного Університету ім. І. Франка, кандидат економічних наук І. Твердохліб.

Знов Бандери голос чути в лісі

Слова народні, записані Галиною Копко. Мелодія пісні „Черемшина”

Знов Бандери голос чути в лісі, Автомати сховані у стрісі, Степана в садочку, в тихому куточку Жде зв'язківець, где...

Ні, не вмерла вільна Україна, Ще стоїть Степанова хатина, А у тій хатині, на старенькій скрині Кулет мет стоїть... Кагебіст іде селом, співає – Тьохнув постріл... і його немає. Отак всі бандити будуть влучно бити, Хто до нас прийде!

Ні, не вмерла рідна Україна, Бо в колісці знов росте дитина, А красуню дочку, в тихім хуторочку Знов матуся где...

І пройде ще небагато років, Бандерівці йдуть сміливим кроком! Владу неодмінно візьмем й Україна Щаслива буде!

“СВОЮ ЗІРКУ НЕ ЗРАДИВШИ ЗА БАРИШІ”

Штрихи до портрета Наталки Поклад

Ми з нею майже однолітки, тому входили в літературу одночасно. Я пам'ятаю, як ми, “вісімдесятники”, з нетерпінням чекали виходу перших книжок представників нашого покоління і жадібно перечитували їх, шукаючи у них того ще не притупленого часом (і страхом) молодечого максималізму, який, на наше переконання, тільки і свідчив – справжній чи несправжній перед нами поет...

Багато було радісних відкриттів, вистачало і розчарувань. Особливо тоді, коли в книжках уже дещо старших і досвідченіших за нас поетів ми знаходили цілі ряди так званих “віршів-паровозів”, якими ті автори спішили засвідчити системи свою надійність і лояльність. Хтось із нас це рішуче відкидав, хтось швиденько переймав досвід старших і гнав у літературу свої ідеологічні ешелони.

Тому особисто мене тоді, у 1985 році, просто вразила перша книжка Наталки Поклад “Акценти” і те, що вже в другому вірші збірки вона з безоглядним максималізмом задекларувала своє поетичне кредо:

Можна зривати горлянку,
в любові своїй клянучись,
І в закапелку тепленьким
в торбу гребти дивіденди.
Можна знайти
іще безліч вагомих причин,
Щоб не дивитись:
а що там, у серці на денці?
Можна руками отерплыми
квітам давати життя,
Можна людину заблудлу
на ніч пустити до хати.
Можна, не знаючи Канта,
знати, як плачуть жита,
І про той плач і себе,
і весь світ запитати.

Це був виклик. Це, як і у стрибунів з жердиною, була заявка на висоту. І цю висоту від вірша до вірша і від книжки до книжки треба було долати... Наталка Поклад, щоразу все вище і вище піднімаючи собі планку, долала її у всіх своїх наступних поетичних книжках – “День сповіді” (1990), “Обереги надії” (1991), “Ритуальний танець волі” (1994), “Горить свіча у чорних водах” (1996), “Молоде сонце” (1999), “Всупереч” (2001) і, нарешті, у найновішій своїй збірці “Всього-навсього життя” (2003). Уже назви цих книг говорять самі за себе і свідчать на користь автора краще за всіх критиків і тлумачів.

Але я все ж ризикну прокоментувати хоча б окремі твори Наталки Поклад, бо ніколи не поділяв стриманого мовчання сторонніх спостерігачів у той час, коли людина, напружуючи всі сили, бере чергову висоту... Для мене черговою висотою Наталки стала одна з її публікацій у середині 90-х років у “Літературній Україні”, і зокрема ось цей її вірш:

Героїв мало, а вождів багато.
Інстинкт корита – як нова чума.

Все ті ж покари
і все ті ж розплати –
За те, що віри
й вірності нема.
Поруйнували,
накричались – браво!
Й чекаємо,
допоки вділить хто
Кусочок долі
і кусочок слави,
Червоне потрусивши

А тямковиті – їх тепер немало:
Тут – гасло, тут – значок,
а тут – діла, -
Поправивши вже вицвіле забрало,
Хапають більші кусні зі стола.

Ці рядки написані через добрий десяток літ після виходу її першої збірки, а перед читачем - все та ж Наталка Поклад із все тим же молодечим максималізмом, з яким вона прийшла в літературу і з яким і далі по ній іде:

То під гору, то знову в долину –
Скрипу-скрипу чумацькі вози.
Ось і маєм свою Україну
В чорній рамці гіркоти-сльози.

Напевно, через цю сльозу дивилася Наталка Поклад і на одне з зібраних української “інтелігенції” в одному із столичних театрів, теж десь у середині 90-х років, бо саме після того видовища написала вірш “На погреб української культури”:

Вальсуйте, вальсуйте, панове,
Ще трошечки часу дано.
Духовні страшні Казанови
Вхопили державне кермо.
І де ті незламні Івани?
І де ті святі Василі???
За планом, панове, за планом, -
Ордою по рідній землі...
А в трунах – осквернене слово,
І пісня, і тайна душі.
Й нема кому бити на сполох,
Бо всім – бариші, бариші...

Можє, комусь видається, що я збагато цитую Наталку Поклад. Але поета треба побільше цитувати. Гріш ціна усім мудрим аналітичним розміркованням, якщо у поета немає щемливих рядків на підтвердження висловлених критиком думок! Наталку Поклад можна цитувати безкінечно. Присвячує вона свої вірші голодуючим студентам чи друзям-письменникам Петрові Засенку і Галині Кирпі, жертвам великодушної розправи в Коростишєві чи хоріві “Чумаки”, світлій пам’яті Бориса Мозолєвського чи І. М. Гончара – її слово зболене і трагічно точне, як і оті її перші поетичні рядки.

А ще ж є у Наталки Поклад щемлива і болісна інтимна лірика, в яку вона теж вкладає всю свою душу і навіть свою біографію, як це не боїться робити кожен справжній поет. І тоді в її віршах з’являються якісь інші, тонші і делікатніші мотиви – так, наче сама її душа повертається з велелюдних мінтингів у родинний затишний дім... Та чи завжди затишний?

Заповідника “Гетьманська столиця”.

У риштованнях палац К. Розумовського – 2 мільйони гривень, виділених під програму, цілком забезпечують усі роботи, які форсовано тривають щодня, “від рання й до смеркання” – як мовиться у пісні. У розкішному палаці

останнього українського гетьмана так ніхто й не жив. Простоявши віки і побачивши багато, він втомився. Оживлений у другій половині 90-х, вже за нашої незалежності, а потім розкрадений, він тепер аж не вірить у своє чергове воскресіння.

Та найбільше душа

Втомилася...
І хата вже не захисток,
І так тепла чомусь не вистача.
День відбілів
і вже летить до заходу,
І тихне слід його в моїх очах.
Де ж усміх той,
де романтичні заводи?
І кораблі міцні, й вітри тугі?
Є я вчорашня...
Ну, а де ж я завтрашня,
Без псевдодрузів і без лежебогів??

Гіркі рядки, особливо про “псевдодрузів”. Але Наталка Поклад мала і має на них право, бо сама псевдодругом ніколи нікому не була. Вона не те, що не зрадить друга, вона навіть стосовно до ще зовсім незнайомої людини може вчинити так, як не вчинить найкращий друг! Так вона вчинила кілька років тому у Львові, коли, тільки-тільки познайомившись з полтавською поетесою Тетяною Домашенко, віддала їй свій творчий вечір. Отак просто і сказала на презентації своєї нової збірки: “Люди добрі, мої вірші є надруковані у книжці, яку ви тримаєте в руках, а віршів Тетяни Домашенко ви ще ніде не прочитаєте. Тому я передаю їй слово”. І сама жодного свого вірша в той вечір не прочитала – разом з усіма слухала Тетяну Домашенко. Це теж важливий штрих до портрета Наталки Поклад – і до поетичного, і до політичного, і просто до людського, бо яка ти людина – такий ти і поет...

Отак вона і живе, по-максималістськи чесно і по-людському щедро, роздаровуючи іншим свої вірші, свої дні і свої вечори...

Та на що нарікати?..
І кому дорікати?
Може, саме легенда
й потрібна душі,
Щоб пройти це вогнище
життєве стаккато,
Свою зірку не зрадивши
за бариші?

Вона не зрадила ні своєї зірки, ні свого покликання, не поласилася на жодні бариші і тепер розплачується за це великим душевним болем, але зате - не самою душею... Свою душу Наталка Поклад зберегла. Тому образність і метафоричність її поезії не така холодна, як у багатьох інших сучасних поетів. А саме слово “зрада” неприйнятний ні для її творчості, ні для її душі.

Валерій Терасимчук

У дорозі до істини

Сьогодні уже з певністю можна сказати: аура нашої незалежності послужила благодатним чинником творчого натхнення Ореста Князького, поета і композитора-пісняра, директора Білоберізької школи на Верховинщині.

Якщо за тоталітарного режиму йому зазедве вдалося видати одну-єдину книжку, і то вже в зрілому віці, то упродовж дванадцяти років незалежності побачили світ три поетичні збірки, а також збірник авторських пісень, гімнів та маршів.

І 2003-й буде пам’ятним поетові: п’ята збірка поезій “Поєма Незалежності” (Київ, “УВС”, 2002) відзначена літературною премією імені Дмитра Загула. Сьогодні тримаємо в руках і шосту – “Коли з доріг вертаються далекі” (Київ, “УВС”, 2003).

Пропущена через серце, сповнена любові до своєї малої батьківщини Гуцульщини, лірика п. Ореста несе неабияке виховне навантаження.

Як справедливо зазначає Никанор Крет, автор “Гуцульщини літературної”, Орест Князький... „не ганяється за кількістю поетичних збірок і не поспішає друкуватися, хоча вірші почав писати з раннього дитинства. Довго виношує поет у своєму серці наболілі теми, відшліфовує кожну грань і кожну деталь поетичного слова, щоб потім віддати створене на суд читачеві”.

Полудень свого віку гуцульський поет Орест Князький, лауреат літературно-мистецьких премій імені Марійки Підгорянки, Володимира Сосюри та Дмитра Загула, зустрічає хай не з чисельним, але художньо вагомим і оригінальним творчим доробком, в патріотичному оптимізмі якого зачерпне не одна українська душа снаги і віри на тернистих шляхах нашого державотворення.

Тож нових удач, нових вершин вам, поете!

Василь Нагурняк, гол. ред. всеукраїнського літературно-мистецького журналу „Писанка”.

Великий Каменяр про доктрину СДПУ(о)

„Дуже сумно, що на цю доктрину ловиться в значній часті гарячіша українська молодь, соціал-демократизм стає ворожо як проти усяких об’явів суспільної самодіяльності та децентралізації, так само проти і національного українського руху, і з того погляду являється для українства гіршим ворогом, ніж російське самодержавіє і російська цензура. Бо коли самодержавний тиск є тиском фізичної сили і, так сказати, в’яже руки, то соціал-демократизм краде душі, напоює їх пустими й фальшивими доктринами й відвертає від праці на рідному ґрунті. Ось тим-то й не дивно, що свідоміші українці вступають проти цієї згубної доктрини, як можуть”.

І. Франко,
вступ до рецензії на брошуру
А. Фаресова «Народники і марксисты»

В Одесі створено “Громадську раду”

В Одесі відбувся форум, на якому було створено „Громадську раду”.

Учасниками форуму були представники від різних громадських організацій і політичних партій міста.

А спонукала представників громадськості Одеси створити вищезазвану організацію безпринципність і зухвальство місцевої влади, як законодавчої, так і виконавчої, яка безконтрольно розподіляє, грабує, привласнює все: будинки, земельні ділянки, прибережну морську територію; будинки в центрі міста за безцінь скуповують місцеві багатії під вигаданими приводами, як-то: „аварійні” чи „непридатні” для житла.

Міська громадськість б’є тривогу також з приводу безконтрольного підвищення цін на комунальні послуги, в тому числі й на воду. Міська влада посилається на брак грошей у бюджеті, тоді як організовуються усілякі шикарні прийоми, дорогі фуршети, пільгові поїздки для „своїх” у закордонні відрядження і таке інше. „Громадську раду” й створено для того, щоб контролювати як роботу міської ради, так і міський бюджет.

Потрібен народний контроль зверху до низу. Це актуально, це перший дзвіночок до наших можновладців.

У роботі форуму брали участь і члени Конгресу Українських Націоналістів.

Прес-служба ОО КУН, м. Одеса

НЕ ВМИРАЄ ДУША НАША...

Колишня гетьманська столиця Батурин - твердиня, підступно взята Меншиковим 2.XI.1708 року (за с. ст.) і дотла поруйнована, - тепер у риштованнях. Реконструюється будинок Кочубея – власне, та його частина, яка вціліла і в якій у наш час знаходиться музей та дирекція

Заповідника „Гетьманська столиця”.

У риштованнях палац К. Розумовського – 2 мільйони гривень, виділених під програму, цілком забезпечують усі роботи, які форсовано тривають щодня, „від рання й до смеркання” – як мовиться у пісні. У розкішному палаці

останнього українського гетьмана так ніхто й не жив. Простоявши віки і побачивши багато, він втомився. Оживлений у другій половині 90-х, вже за нашої незалежності, а потім розкрадений, він тепер аж не вірить у своє чергове воскресіння.

Та найбільше душа

моя зраділа, коли я побачила підмурівок для Покровської церкви, колишньої сповідальні Івана Мазепи. Відбудовою її опікується Віктор Ющенко. Добре знайний наш депутат Роман Безсмертний дав кошти на купівлю отцю Романові та його родині садиби поруч із Святопекровською. Реконструювана колишня школа, в холлодному підвалі якої громада Святопекровської ці два роки мала свою цер-

ковку. Тепер усе буде по-іншому. Окрилений отець Роман Кривко має надію, що на Покрову в 2004-му освятить нову церкву. Неподалік колишнього палацу гетьмана Мазепи вже вимурувано основу для великого хреста – у пам’ять жертвам батуринської трагедії 1708 року. Здалеку буде видно хрест, аби пам’ять не вивітрювалась. Його оточить бузок-алея – кажуть, гетьман дуже любив його запаху-

щий цвіт. А ген унизу збирає все ближче до пагорба бурхливий Сейм, мовби теж хоче роздивитися зблизька відроджений Батурин.

Завершується газифікація селища, на черзі – дороги, освітлення та все, що зробить Батурин туристичним центром, аби ми з вдячністю приїжджали до своєї святині самі – і запрошували до неї світ.

Наталка Поклад

Свято нагадує нам про поворотний момент у земному житті Ісуса Христа, коли Він став на шлях Служіння. Майже тридцять років далеко від світу, в глухому поселенні Месія ріс і кріпнув духом. Ніхто, крім Матері, не був посвячений у Його таємницю. Але надійшла година – і громовий голос Івана-Хрестителя прозвучав на берегах Йордану. Охоплений передчуттям близькості Царства Божого, пророк закликав усіх до покаєння. Сотні людей сходились до нього, аби приготувати себе до зустрічі з Месією. Каючись у гріхах, вони входили у воду, і пророк здійснював обряд священного омовіння. Це був знак початку нового життя. Та раптом у натовпі з'являється Син Божий. Сам безгрішний, Він, як усі, підходить до пророка й просить “хрещення”, показуючи, що починати свій шлях до Бога слід з очищення, покаєння.

Обрядовість Водохрещі й вірування, з ним пов'язані, належать до різдвяно-новорічного циклу – вони відбивають загальну символіку творення щасливого нового року. Передусім святу Голодний Святвечір, Голодна кутя – так її називали, бо з того часу аж до наступного дня, доки не освятять воду в річці, нічого не їли. Цього дня воду святити в церкві або недалеко від неї. Туди мав іти бодай один із кожної хати. Свяченою водою господар кропив хату, тік, стайні і всі будівлі, примовляючи: “Геть, чорте, з мого обійстя, бо тут Бог живе”. Селяни вірили, що з того моменту диавол не може лишитися в хаті чи десь на подвір'ї, і входить у вербу, де й ховається до моменту її освячення у Вербну неділю. Кроплячи водою, несли під пахвою один або й два буханці хліба, “щоб хліб родився”.

Взагалі, застосовували цілу низку оберегів від нечистої сили. У Карпатах одним з таких був дерев'яний хрестик у вигляді ляльки, який виготовляли саме в цей день. Його прикрашали різним зіллям і вивішували на видному місці: воротах, колодязях, над входом до хати. Виготовлялися й воскові хрестики. Їх приліплювали на чотири стіни і сволок у хаті, над

СВЯТКУЄМО ВОДОХРЕЩА

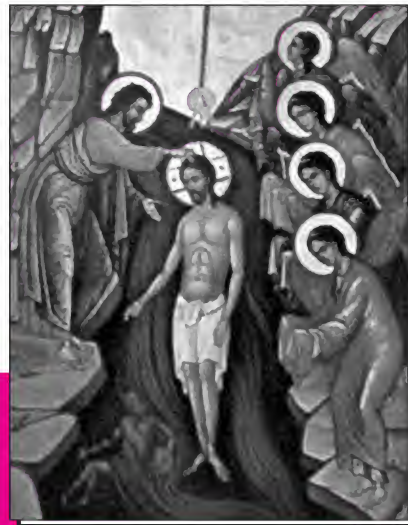
дверима у стайні, хліві, худобі на роги.

На Голодний Святвечір готували третю й останню кутю різдвяно-новорічних свят. Її варили в новому горщику й накривали його новою покривною, а узвар

готували в одному горщику кілька років поспіль, і нічого більше в ньому не варили. Хоч і називають кутю “голодною”, вона буває досить багата: на Дрогобиччині, наприклад, на стіл ставили дванадцять страв – на честь 12 апостолів.

У миску набирали по ложці кожної страви і клали на підвіконня для

освячує воду,

занурюючи в неї срібного хреста. Після цього випускали в повітря кілька пар голубів і вчиняли гучну стрілянину з холостих набоїв.

Дзбанки для води прикрашали кораллами, скляним намистом, віночками з барвінку. Воді, освяченій на Водохреще, надавалося особливого значення. Її тримали в хаті весь рік, використовуючи проти різних хвороб. І що цікаво, цілий рік вона не псується, зберігаючи свіжість. Дівчата вмивалися нею, щоб обличчя було свіже та рум'яне. Старші люди мили голову, щоб не боліла, хворі на очі промивали їх. Візники, як порозходяться люди, напували в річці коней та худобу, щоб здорові були.

Пасічники набирали собі повне відро свяченої води, і не давали з нього нікому ні краплини – щоб пасіка була повна меду, і щоб чужа бджола не мала сили взяти той мед.

Принісши воду з річки, кропили нею всю господарю й худобу. Увечері господар, взявши спеціально випечений хрестоподібний хліб, ішов до хліва й імітував такий діалог: “Хто йде?” – “Бог!” – “Що несе?” – “Пиріг!” Потім заходив у стайню, благословляв тварин і роздавав їм хліб.

На Наддніпрянщині хлопці з однієї сторони села заводили бій з хлопцями з другої сторони: котра виграє, тій і належить “йордань” – хрест із льоду.

Після Водохрещі цілий тиждень не прали на річці, аж поки свячена вода не зійде. На Покутті казали, що дев'ять днів після Йордану сидить над річкою потопельник, тому боялися прати. А як перша жінка почне прати, то потопельник вже ховається в воду. На Наддніпрянщині було ще таке повір'я, що того тижня чорти сидять дуже глибоко в воді й можуть вилізти звідти, тільки вчепившись за близну. А на Тербовлянщині дев'ять днів не прали по вечорах, бо то, мовляв, святі вечори.

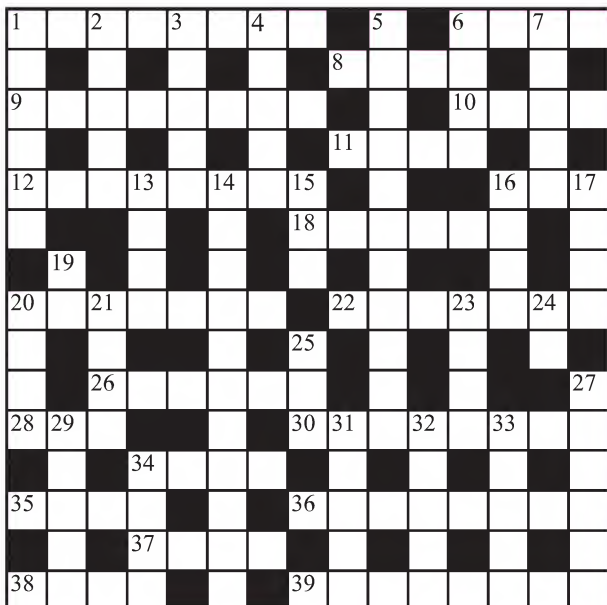
Після Водохрещі, вважалося, мають слабути морози. Тому казали: “Трищі не трищі, а вже минули Водохрещі”.

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

Коли на Водохрещі риба табунами ходить – на рої добре.
На Водохрещі день теплий – буде хліб темний.
Якщо пасмурно – хліба буде вдосталь.
Йде лапятий сніг – на врожай.
Якщо зоряна ніч – вродять горіхи й ягоди.
Коли на Водохрещі з'явився повний місяць – бути великій воді.
Удень іде сніг – на врожай гречки: вранці – ранньої, вдень – середньої, а ввечері – пізньої.
Якщо вдень випав іній, то у відповідний день весни треба сіяти пшеницю.
Під час освячення води йде сніг – добре роїтимуться бджоли і колоситимуться хліба.

ВІДГАДАЙ КРОСВОРД - ОТРИМАЙ КНИГУ

Горизонтально:

1. Представництво іноземної країни. 6. Геральдичний, родинний або державний символ. 8. Богиня, покровителька, натхненниця. 9. Ссавець родини куницеви. 10. Засіб спілкування. 11. Річка забуття. 12. Сукупність загальноприйнятих правил у міжнародних відносинах. 16. Брус для кріплення вітрил. 18. Жанр лірики задумливого характеру. 20. Місцеве органічне добриво. 22. Відомий американський співак і актор. 26. Один з просвітителів слов'ян. 28. Настінний світильник. 30. Науковець з вимірювання. 34. Площа, обмежена колом. 35. Вищий орган Конгресу Українських Націоналістів. 36. Кінорежисер, письменник, автор “Україна в огні”. 37. Круговий потік грошей. 38. Український поет, перекладач, дисидент. 39. Член католицького чернечого ордену.

Вертикально:

1. Мікенська цариця. 2. Засновник товариства салесян. 3. Вид захисту в рукопашному бою. 4. Відомий український аніматор, кінорежисер, автор козацького серіалу. 5. Незалежність. 6. Ряд звуків в межах октави. 7. Областний центр в Україні. 13. Сходи до літака. 14. Основний закон держави. 15. Син короля Данила. 16. Водяна рослинність. 17. Місто-курорт у Криму. 19. Американський письменник, засновник де-

тективного жанру. 20. Морський короткохвостий рак. 21. Страждання. 23. Підвищення курсу грошових знаків. 24. Вітрильне судно Тура Хейердала. 25. Міцний напій з цукрової тростини. 26. Опера Людвіга ван Бетховена. 29. Один з лідерів націоналістичного руху. 31. Смертоносна хвороба мав'ячого походження. 32. Спосіб державного правління. 33. Видатний чеський тенісист. 34. Біг на пересічній місцевості.

Кросворд склав **Ігор Данилиха**, голова секретаріату ЛОО КУН

Від редакції: п'ятеро читачів, які першими надішлють до редакції правильні відповіді на кросворд, отримають в дарунок книгу професора Г. Ващенко “Виховний ідеал”. Успіхів вам!

Відповіді до кросворду з №11:

Горизонтально: 1. Докір. 5. ГУЛАГ. 8. Офіон. 9. Мінус. 10. Ангоб. 11. Акант. 12. Анод. 15. Стий. 17. Там. 19. Омфала. 20. Аромат. 21. Рак. 23. Арка. 25. Амок. 28. Пярну. 30. Турка. 31. Галоп. 32. Карів. 33. Катет. 34. Ранет. **Вертикально:** 1. Дамба. 2. Конто. 3. Роса. 4. Гітара. 5. Гнат. 6. Легат. 7. Гобой. 13. Номер. 14. Драва. 15. Стопа. 16. Імаго. 17. Тар. 18. Мак. 22. Аврора. 23. Антик. 24. Карет. 26. Малин. 27. Капот. 28. Пакт. 29. УГВР.

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

Пишіть! Дзвоніть! Приходьте! Підтримуйте!

НАШІ КОРПУНКТИ

Вінниця Гусар Віталій
Дніпропетровськ Коров'яковський Анатолій
Донецьк Олійник Марія
Житомир Крук Микола
Запоріжжя Тимчина Василь
Івано-Франківськ Салига Роман
Кіровоград Ковальчук Григорій
Київська обл. Сохаський Олександр
Київ Лупаків Євген

(0432) 26-65-57
(05693) 7-59-76
(0622) 337-23-48
(0412) 22-56-09
(0612) 67-31-82
(0342) 3-11-35
(0522) 24-50-64
(044) (297) 27-5-70
(044) 253-32-30,
(8-067) 769-47-34

Луганськ
Луцьк
Львів
Миколаїв
Мукачеве
Одеса
Полтава
Рівне
Севастополь
Сімферополь

Кук Володимир
Максимович Олег
Вовк Михайло
Яценко Софія
Гурзан Василь
Перегінчук Михайло
Карнаух Олександр
Кривко Ігор
Проценко Володимир
Овчарук Василь

(0642) 95-28-81
(03322) 2-39-35, 2-40-97
(0322) 35-12-48
(0512) 29-07-90
(03131) 5-14-27
(0482) 731-00-78
(0532) 58-86-51
(0362) 22-20-26
(0692) 48-79-46
(0652) 29-77-43

Суми
Тернопіль
Харків
Херсон
Хмельницький
Черкаси
Чернівці
Чернігів

Бутенко Анатолій
Ткач Володимир
Дяків Богдан
Лушпінський Роман
Вітряний Олександр
Гафінова Любов
Лупул Іван
Рябенко Валерій

(0542) 32-02-59
(0352) 22-01-71
(0572) 16-02-18
(0552) 29-57-78
(0382) 6-95-85
(0472) 45-12-05
(0372) 54-42-88
(04622) 4-38-81